

STUDIA COMENIANA SEDLCENSIA

TOM I – BAND I

**JAN AMOS KOMENÍSKI
A KULTURA EPOKI BAROKU**

JOHAN AMOS COMENIUS UND DIE KULTUR DES BAROCK

*Praca zbiorowa pod redakcją naukową
Sammelband unter wissenschaftlicher Leitung von
Barbary Sitarskiej, Romana Mnicha*

Wydawnictwo Akademii Podlaskiej
Verlag Akademie Podlasien
Siedlce 2007

Recenzent: prof. dr hab. Ludmiła Mironienko
prof. dr hab. Zdzisław Kosyrz

Komitet Wydawniczy:

Stefan Antczak, Zofia Chyra-Rolicz (przewodnicząca), Antoni Czyż,
Małgorzata Gnyś, Stanisław Jaczyński, Mariusz Kluska, Marek
Kucharski, Stanisław Socha, Janina Skrzyczyńska, Lesław W.
Szczërba, Andrzej Wiśniewski, Izabela Trzpił, Janusz Uchmański,
Kazimierz Żegnałek

Redakcja tomu i korekta proautorska:

Żaden fragment tej publikacji nie może być reprodukowany, umieszczany w systemach przechowywania informacji lub przekazywany w jakiegokolwiek formie – elektronicznej, mechanicznej, fotokopii czy innych reprodukcji – bez zgody posiadacza praw autorskich

© Copyright by Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce 2007

ISBN

Wydawnictwo Akademii Podlaskiej
08-110 Siedlce, ul. 3 Maja 54, tel. (025) 643 10-23
e-mail: wydawnictwo@ap.siedlce.pl

Wyd. I. Format B-5.
Ark. wyd. Ark. druk.

Łamanie: Zofia Chudek (Wydawnictwo AP)

Druk: „Sprint” Siedlce

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
Rozdział 1	
Jan Amos Komeński jako pedagog, filozof i teolog	17
Jerzy Kunikowski, <i>Jan Amos Komeński jako wielki dydaktyk edukacji europejskiej</i>	19
Romuald Kalinowski <i>Komeński a współczesność</i>	27
Kazimierz Żegnalek <i>Jan Amos Komeński jako prekursor teorii kształcenia</i>	35
Krystyna Chałas <i>Nauczanie i uczenie się w myśli pedagogicznej J.A. Komeńskiego w perspektywie integralnego rozwoju ucznia (zarys zagadnienia)</i>	45
Marian Nowak <i>Rola nauczyciela w procesie dydaktycznym w ujęciu Jana Amosa Komeńskiego</i>	51
Aniela Książek-Szczepanikowa <i>Jan Amos Komeński jako prekursor edukacji ikonicznej</i>	59
Barbara Sitarska <i>Jan Amos Komeński prekursorem idei edukacji całościowej</i>	75
Barbara Sitarska <i>Podstawy filozoficzne wychowania i kształcenia w twórczości Komeńskiego</i>	87
Rozdział 2	
Jan Amos Komeński dawniej i współcześnie	105
Krystyna Wojtczuk <i>Język jako wartość w systemie dydaktycznym Jana Amosa Komeńskiego na tle współczesnych poglądów lingwistycznych</i>	107
Irena Popowa-Bondarenko, Anna Bondarenko <i>Komunikacja literacka w twórczości Komeńskiego</i>	117
Martin Golema <i>Liminarita, communitas wobec człowieka baroku: Interpretacja dzieła J.A. Komeńskiego „Labirynt świata a raj serca”</i>	125
Roman Mnich <i>Trzy recepcje Jana Amosa Komeńskiego</i>	139
Andreas Fritsch <i>Spuścizna antyczna w twórczości Komeńskiego</i>	149
Manfred Richter <i>Idee ekumenizmu u Komeńskiego</i>	171
Wacław Szymonik <i>Jan Amos Komeński i ethos pracy twórczej</i>	187

Werner Korthaase <i>Z dziejów komeniologii XX wieku: Dmitrij Czyżewski jako badacz twórczości Jana Amosa Komeńskiego</i>	201
---	-----

Rozdział 3
Komeński na tle kultury epoki baroku 233

Roman Mnich <i>Barok – epoka Jana Amosa Komeńskiego</i>	235
Jiří Beneš <i>Głos w dyskusji o barokowości J.A. Komeńskiego</i>	241
Sławomir Sobieraj <i>Barokowe konteksty awangardy. Paralele i powinowactwa poetyckie</i>	249
Oksana Blaszkiw <i>Typologia czeskiego i ukraińskiego baroku</i>	265
Janina Gardzińska <i>Czynniki sprawcze rozwoju polszczyzny w XVII wieku</i>	279

Podsumowanie 289

Aniela Książek-Szczepanikowa <i>Podsumowanie obrad Międzynarodowego Seminarium NT. Jan Amos Komeński a kultura epoki baroku</i>	291
Manfred Richter <i>Słowo na zakończenie</i>	295

Zamiast Zakończenia

Werner Korthaase <i>Wiele ze swoich najważniejszych dzieł napisał Komeński w Polsce</i>	301
--	-----

Noty o autorach 309